

CILA ËSHTË MARRËDHËNIA NDËRMJET NUTRICIONIT DHE SHËNDETIT?

Prof. Dr. Eduard Kakarriqi

(**Instituti i Shëndetit Publik
& Universiti i Mjekësisë i Tiranës**)

Përmbledhje

Marrëdhënia ndërmjet Nutricionit (=Të Ushqyerit) dhe Shëndetit është në qendër të kërkimit shkencor; shumë organizata kërkimore kombëtare dhe ndërkombëtare i kanë fokusuar kërkimet e tyre në lidhjen e nutricionit me shëndetin.

Çfarë është Shëndeti?

Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSH) përkufizon: *“Shëndeti është një gjendje e mirëqenies së plotë fizike, mendore dhe sociale dhe jo thjesht mungesë e sëmundjes ose dobësisë”*.

Çfarë është Nutricioni (=Të Ushqyerit)?

Nutricioni është marrja e ushqimit në lidhje me nevojat dietike të trupit.

Nutricioni i mirë (një dietë e mjaftueshme dhe e ekuilibruar, e kombinuar me ushtrime të rregullta fizike) është një element themelor i shëndetit të mirë.

Nutricioni i mirë tregon sasinë e duhur të **lëndëve ushqyese (=nutrientëve)** me përdorimin e duhur për arritjen e nivelit më të lartë të shëndetit.

Janë **gjashtë lloje të ndryshme të nutrientëve (=lëndëve ushqyese) në ushqime**, konkretisht **(1) Proteinat, (2) Karbohidratet, (3) Yndyrnat, (4) Vitaminat, (5) Minerale dhe (6) Uji.**

Për një trup të shëndetshëm, ne kemi nevojë për të gjitha këto gjashtë lëndë ushqyese të rëndësishme.

Marrëdhënia midis Nutricionit dhe Shëndetit tregon se nutricioni i mirë është çelësi për të udhëhequr **një mënyrë jetese të shëndetshme**. Ne mund të përmirësojmë shëndetin tonë nëse kujdesemi për veten.

Ngrënia e një diete të ekuilibruar është një pjesë e rëndësishme e shëndetit të mirë. Sepse, në thelb **“Ne jemi ajo që hamë.”**

Që kur kemi lindur na duhen tri gjëra për të jetuar: oksigjen, ujë dhe ushqim. Ushqimi “është lëndë djegëse” përmes së cilës marrim energji dhe përbërës, që na ndihmojnë të riparojmë trupin.

Marrëdhënia ndërmjet nutricionit dhe shëndetit është e pamasë. Ushqimi na jep energji dhe lëndë ushqyese për të jetuar.

Nutricioni është së fundi edhe një Armë Parandalimi.

Studime të shumta tregojnë se dieta është një shtyllë themelore në **parandalimin e sëmundjeve ‘disease’**. Është një nga faktorët më të studiuar në **sëmundjet kronike**, megjithëse nuk mund të mënjanohet roli përcaktues i nutricionit në funksionimin korrekt të sistemit imunitar dhe rezistencës më të madhe në **proceset akute infektive**.

Fjalët/Fjalitë Kyç

Shëndeti

Nutricioni (=Të Ushqyerit)

Gjashtë llojet e ndryshme të lëndëve ushqyese (=nutrientëve) në ushqime

Marrëdhënia ndërmjet Nutricionit dhe Shëndetit

‘Ne jemi ajo që hamë’

Rëndësia e Nutricionit të Mirë për Shëndetin

Nutricioni si një Armë Parandalimi

Referencat

1. <http://www.who.int>
2. <http://emro.who.int>
3. <https://www.drgoodfood.org>
4. <https://www.encyclopedia.com>
5. <https://en.wikipedia.org>
6. <https://www.medscape.com>

Tiranë, 03.04.2024